

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РОЗВИТОК ТУРИСТСЬКО-ЕКСКАРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Екскурсійна діяльність є невід'ємною частиною сфери туризму. У роботі розглядаються фактори, що впливають на розвиток туристсько-екскурсійної діяльності та шляхи її удосконалення на теренах України.

Ключові слова: туристсько-екскурсійна діяльність, екскурсія, туристичні послуги, фактори.

Excursion activities are an integral part of tourism. The work examines the factors affecting the development of tourist and excursion activities and ways of improving them in the territory of Ukraine.

Keywords: tourist and excursion activity, excursion, tourist services, factors.

Туристсько-екскурсійна діяльність завжди користувалась на ринку великим попитом серед споживачів туристичного продукту. На теперішній час вона займає дуже вагоме місце в сфері туристичних послуг. Основою екскурсійної діяльності виступає екскурсія.

Мета роботи – дослідження факторів, що впливають на розвиток туристсько-екскурсійної діяльності.

Екскурсія – це комплексна туристська послуга, спрямована на ознайомлення екскурсантів та туристів з екскурсійними об'єктами, тривалістю до 24 годин, включає обов'язковий супровід екскурсовода та проходить по заздалегідь затвердженому маршруту та включає послуги розміщення [2].

Екскурсія є невід'ємною частиною при розробці програм турів. На сьогоднішній день, без екскурсійної діяльності важко уявити сучасний якісний тур, який би сподобався туристам та екскурсантам.

Екскурсант – тимчасовий (одноденний) відвідувач місцевості, населеного пункту або країни, незалежно від його громадянства, статі, мови і релігії, знаходиться в цій місцевості в цілях туризму менш ніж 24 години [3].

Екскурсійні послуги – це специфічний вид послуг, спрямований на задоволення інформаційно-пізнавальних потреб споживачів (туристів і екскурсантів) у місцях тимчасового перебування [2].

Туристсько-екскурсійна діяльність позитивно впливає на спосіб мислення та сприйняття цього світу людиною. Під час проведення екскурсії, турист пізнає культуру, звичаї, традиції своєї, або іншої країни, проте в туристсько-екскурсійній діяльності, на жаль, є фактори, що гальмують її розвиток.

Фактори, що впливають на розвиток туристсько-екскурсійної діяльності:

1. Економічний рівень розвитку країни. Дуже важливий фактор, адже, саме рівень розвитку регіону, дохідність впливає на потенціал туриста витратити гроші та подорожувати.
2. Рівень безпеки перебування туриста в певному регіоні. Особистість, яка подорожує, хоче відчувати себе у повній безпеці, тому звертає увагу на стабільність, соціальні, релігійні та політичні умови країни, яку планує відвідати.
3. Рівень доступності та якісна інфраструктура. Відсутність аеропортів, не розвинута транспортна мережа, не якісні дороги, невисокий рівень комфортності засобів розміщення (готелів, хостелів) впливає на вибір країни, яку хоче відвідати турист.
4. Збереженість туристичних об'єктів. Відсутність реставрації, за-недбаність пам'яток архітектури та природних ресурсів впливає на вибір відвідування об'єктів екскурсантами.
5. Ефективний маркетинг та якісна реклама – позитивно впливає на екскурсійну діяльність у цілому та сприяє відвідування туристами екскурсій.
6. Якісне обслуговування туристів у місцях відвідування – дуже важливий фактор, що відображається у доброзичливому ставленні персоналу готелів, закладів харчування до мандрівників, які завітали до певної країни.

Серед чинників, що стримують розвиток туристсько-екскурсійної діяльності в Україні можна виділити наступні:

- нестабільні економічні фактори;
- військові дії на території країни;
- невеликі інвестиції у розвиток туристсько-екскурсійної сфери;
- туристична інфраструктура, на жаль, не відповідає світовим стандартам;
- обмежена підтримка туристичних підприємств в екскурсійній галузі [1, с. 177].

В Україні на ринках від туристичних підприємств представлені екскурсії, які дуже схожі на пропозиції інших туроператорів, а для туристичної компанії, особливо, важлива конкурентоспроможність та рентабельність.

Для удосконалення туристсько-екскурсійної діяльності на теренах України і, тим самим, виведення на новий рівень розвитку туристичні підприємства потрібно:

- розширювати асортимент запропонованих екскурсій;
- створювати нові цікаві екскурсійні маршрути;
- зниження міжнародних перешкод між Україною та іншими країнами;

- розробка якісної реклами, яка б привертала увагу людей до туристсько-екскурсійної діяльності;
- підвищувати обізнаність менеджерів туристичних фірм з туристсько-екскурсійної діяльності шляхом здобуття практичного досвіду роботи та підвищення рівня професійної кваліфікації працівника;
- постійно підвищувати кваліфікацію гідів-екскурсоводів, щодо організації та проведення екскурсії;
- залучати досвідчених іноземних фахівців з туризму для обміну міжнародним досвідом та знаннями у туристсько-екскурсійній діяльності.

Отже, розвиток туристсько-екскурсійної діяльності залежить від багатьох факторів, які необхідно враховувати для її вдосконалення на території України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Дмитрук О. О. Екскурсійне обслуговування у структурі туристичного продукту. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 28(1). С. 175–178.
2. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі. Навчально-методичний посібник. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. – 144 с.
3. Поколюдна М. М. Організація екскурсійної діяльності: підручник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 180 с.

О. А. Воєводіна, І. С. Зігунова

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНОЗЕМНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

У роботі висвітлюються актуальні питання щодо проблем і перспектив розвитку іноземного туризму в Україні, аналізуються статистичні дані в'їзного туризму останніх десятиріч, визначаються провідні напрямки туристичних подорожей для іноземних туристів, підкреслюється значення іноземного туризму як важливого джерела економічного потенціалу держави.

Ключові слова: *іноземний туризм, міжнародний туризм, туристичні ресурси.*

The work highlights current issues regarding the problems and prospects of the development of foreign tourism in Ukraine, analyzes the statistical data of inbound tourism of the last decades, defines the leading directions of tourist trips for foreign tourists, emphasizes the importance of foreign tourism as an important source of the economic potential of the state.

Keywords: *foreign tourism, international tourism, tourist resources.*